

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 23 Nisan 2012

Sayı: 3218

6782

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla dilerim.

Ali Rıza ÖZTÜRK
Mersin Milletvekili

Ermenistan, Medzamor Nükleer Santralının 2.ünitesi için AB ile ABD'den gerekli finans ve teknoloji yardımı alabilmek için

(1-) Viyana Anlaşması; Bu anlaşmaya göre, Metzamor Nükleer Santralı'nda meydana gelebilecek kazadan doğacak maddi zararın sorumluluğu Ermenistan Enerji ve Petrol Bakanlığı'na bağlı Atom Enerjisi Kurumu'na (ARMATOMENERGO) ait.

2-) Birleşik Protokol Anlaşması: Bir nükleer kazada Ermenistan'la sınırı bulunan komşu ülkelerde meydana gelecek maddi zararın karşılanmasının sorumluluğu da Ermenistan hükümetine ait.

3-) Kullanılmış Nükleer Yakıtın Güvenlik Sorumluluğu Anlaşması:(Yani, Metzamor'dan çıkan kullanılmış yakıt çubuklarının, nükleer atıkların güvenli bir şekilde korunması ve çevreden yalıtılmasının sorumluluğu da Ermenistan hükümetine ait.)

4-) Nükleer Atıkların Taşınması Anlaşması: (Nükleer yakıtın, atıkların ihracı ve ithalini uluslararası standartlara göre yapılmasından Ermenistan hükümeti sorumlu).

anlaşmalarını imzalayacağını ve Metzamor'un ikinci ünitesini 2004 yılının sonuna kadar kapatacağını taahhüt ederek, bugüne kadar Batı ülkelerinden yaklaşık 400-500 milyon dolarlık yardım aldı. Ermenistan Hükümeti, tüm bu anlaşmaları imzalandı ama parlamentosu tarafından onaylanmadı. Ermenistan hükümeti Rusya ve Arjantin'le karşılıklı nükleer teknoloji, yardımlaşma anlaşmalarını da imzaladı. Ermenistan, 1995 yılından bu yana imzalamayı taahhüt ettiği anlaşmalar doğrultusunda, Metzamor Nükleer Santralı'ndan çıkan her türlü nükleer atığı üç aşamada çevreden yalıtmaktan sorumlu. Yani, bu atıkların önce soğutma

havuzlarında, daha sonra da üç yıl boyunca kuru depolarda tutulup çevreden tümüyle yalıtılması gerekiyor. Oysa ki, 2000 yılına kadar Metzamor Nükleer Santrali'nde kuru depolama mekânları yoktu.

Fransa hükümetinin finansmanıya Fransız Framatome şirketi tarafından inşa edilen kuru depolama binaları da şu anda atık yakıt çubuklarıyla dolmuş durumda. Ayrıca, Ermenistan'da nükleer atıkları çevreden tümüyle yalıtacak son depolama alanı tesisi de bugüne kadar saptanmadı.

Bu çerçevede;

1-) Ermenistan hükümeti, nükleer santral çalıştıran ülkelerin imzalamakla yükümlü olduğu uluslararası anlaşmaları, 1993 yılında imzaladığı halde; neden bugüne kadar parlamentosunda onaylamadı? Türkiye, bu konuda herhangi bir girişimde bulundu mu? Bulunduysa; ne gibi girişimlerde bulunmuştur? Bulunmadıysa neden bulunmamıştır?

2 -) Ermenistan'daki Madzemor Nükleer reaktöründe bir kaza olması durumunda, radyoaktif serpintileri milyonlarca kez artıracak binlerce metreküplük nükleer atık, neden hâlâ Metzamor çevresinde tutuluyor? Ermenistan'ın, bu konudaki sorumluluğunu yerine getirmesi için Türkiye herhangi bir girişimde bulunmuş mudur? Bulunduysa ne gibi girişimlerde bulundu? Bulunmadıysa neden bulunmadı?

3-) Ermenistan, Rusya, Arjantin "nükleer teknoloji yardımlaşma üçgeni"nin asıl amacı nedir?

4-) Ermenistan Hükümeti'nin, Metzamor Nükleer Santrali'nin lisans ve işletmesini Rus şirketine devretmesinin nedeni nedir?

5-) İran'daki nükleer santral yapımı sırasında Rusya'dan Ermenistan üzerinden yapılan nükleer teknoloji transferi ile taşımacılığı yürüten, ayrıca ABD hükümeti tarafından kitle imha silahı pazarında faaliyet gösterdiği kuşkusuyla "kara liste"ye alınan ve Fransız-Ermenistan şirketi olan "LIZIN"ın statüsü nedir?

6-) Ermenistan nükleer bilim insanlarıyla mühendisleri, Ruslarla birlikte İran'daki nükleer programa katılmış mıdır?

7-) Ermenistan'daki Madzemor Nükleer reaktöründe bir kaza olması durumunda, Türkiye sınırları içine uzanan Ağrı Dağı ve çevresinde yaşayan yaklaşık 2 milyon insanın boşaltılma planı var mı?

8-) Türkiye'deki yetkili kurumlar, Matzemor'da meydana gelecek bir kaza sonrası meydana gelen Radyoaktif bulutların, meteorolojik istatistiklere dayanılarak rüzgârla yayılabileceği bölgeleri saptamış mıdır?